

DENTAL TRIBUNE

The World's Dental Newspaper • Slovenian Edition

SLOVENIJA

FEBRUAR 2022

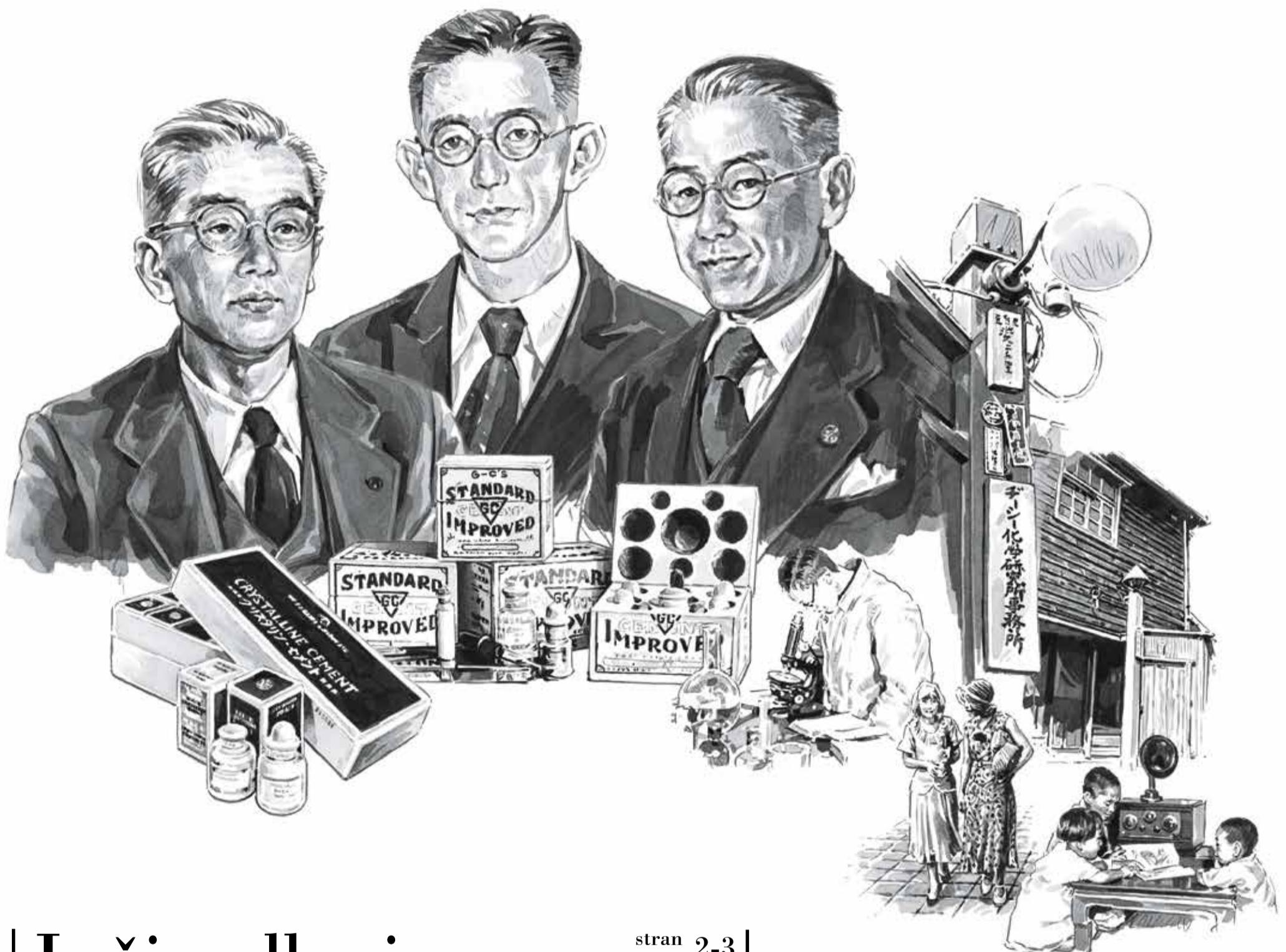
ŠT. 1 / LETO 13

V letu 2021 smo praznovali
»100 let kakovosti v zdravstvu«

'GC'

Since 1921
100 years of Quality in Dental

Lažje adhezivno cementiranje

Univerzalni samoadhezivni smolnati cement

stran 2-3

Slovenska predstavitev v Dubaju

15 let znanstvenih raziskav na področju zdravstva

stran 6-7

Preprosto adhezivno cementiranje za vsakdanj rabo – EDEN za vse

doc. dr. dent. med. José Ignacio Zorzin, Nemčija

Samoadhezivni smolnati cement olajša adhezivno cementiranje indirektnih restavracij. Kadar ga uporabljamo, nam ni treba predhodno obdelati sklenine. Samoadhezivni smolnati cimenti imajo širok spekter indikacij, toda pri vsakodnevni delu se moramo kdaj pa kdaj zateći h klasičnemu adhezivnemu cementiranju. Posledično moramo imeti na voljo tako samoadhezivni kot klasični kompozitni cement, nato pa ju uporabiti skladno s primerom. Univerzalni samoadhezivni smolnati cimenti predstavljajo zanimivo rešitev za ta problem. Lahko se uporabljajo kot samoadhezivni smolnati cement, ali pa – v kombinaciji z ustreznim primerjem – tudi kot klasični adhezivni smolnati cement. V naslednjih kliničnih primerih bomo prikazali možnosti uporabe univerzalnega samoadhezivnega smolnatega cementa (G-CEM ONE, GC Europe). V prvem primeru si bomo ogledali samoadhezivno cementiranje monolitnega mostička iz cirkonijevega oksida, v drugem pa klasično adhezivno cementiranje dveh inlejev iz litijevega disilikata (Initial LiSi Press, GC Europe).

Klinični primer 1

Endodontsko zdravljeni zob št. 24 smo morali zaradi globoke frakture izpuliti. Odločili smo se, da bomo nastalo vrzel zapolnili z monolitnim cirkonijevim mostičkom s tremi enotami. Po adhezivnem restavracijskem zdravljenju opornih zob 23 in 25 smo oba zoba preparirali z izogingivalno stopnico. Po odvzemuh odtisa smo izdelali začasno restavracijo, ki smo jo zalepili z začasnim cementom brez egenola (Freegenol, GC Europe) in jo očistili (slika 1). Pri pričvrsttvu začasnih restavracij je treba vselej uporabiti cement brez egenola, saj le-ta oslabi polimerizacija in oprijemljivost adhezivov in kompozitov. Po zaključku smo vstavili monolitni cirkonski mostiček (slika 2). Odstranili smo začasno restavracijo in očistili vse ostanke cementa z instrumentom za odstranjevanje oblog in polirno čašico s suspenzijo plovca (slika 3). Preverili smo barvno ujemanje, prileganje in okluzijo mostička (slika 4). Pred lepljenjem je treba vse notranje površine restavracije dobro očistiti in malce speskati. Slini se zaradi svoje polarnosti še posebej močno veže na oksidno keramiko, zato jo je treba dosledno odstraniti. Čiščenje z alkoholom je žal povsem neučinkovito, fosforna kislina pa absolutno kontraindicirana. V pri-

meru cirkonijevega oksida je treba adhezivne površine po preizkušanju očistiti in obrusiti s peskanjem z aluminijevim oksidom (grobost 35 µm) pri nizkem pritisku (pribl. 1,5 bara). To je najbolje storiti v ordinaciji (npr. z Airsonic Mini Sandblasterjem, Hager and Werke). Priporočamo, da si pred peskanjem z vodooodpornim markerjem označite površine, ki jih je potrebno obdelati (slika 6). Če pa so restavracijo že speskali v laboratoriju, lahko po preizkušanju restavracijo očistite z ustreznim čistilom (npr. Ivoclean, Ivoclar Vivadent ali KATANA Cleaner, Kuraray Noritake). Pred izolacijo delovnega področja z zobnimi rolicami in parotidnimi

vpojnimi blazinicami smo znova očistili oporne zobe in se prepričali, da ni prišlo do kontaminacije s slino ali krvjo. Za nameščanje s samoadhezivnim smolnatim cementom mora biti dentin napol vlažen, ne presuh. V tem primeru smo ga morali dodatno navlažiti. To smo naredili z aplikator paličico microbrush, ki smo jo od daleč poškropili z vodo. S paličico smo navlažili zob.

Da bi preprečili prehitro svetlobno polimerizacijo samoadhezivnega smolnatega cementa med vstavljanjem, smo nekoliko zatemnili prostor. Nato smo na notranje površine kron nanesli G-CEM ONE (slike 7a in b) in mostiček namestili z močnim pritiskom (slika 8).

Za čiščenje smo uporabili tehniko »tack-cure« s hitrim začetnim presvetljevanjem. S polimerizacijsko lučko smo za eno sekundo presvetlili odvečni cement (slika 9), dokler ni postal rahlo gumijast. Nato smo ga zlahka odstranili s sondom (slika 10). Doseganje ravno pravšnje konsistencije cementa, ki ga želimo odstraniti, je odvisno tudi od polimerizacijske lučke. Priporočljivo je, da predhodno vadimo, saj tako odkrijemo najboljšo kombinacijo časa, intenzivnosti in razdalje svoje polimerizacijske lučke. Po odstranitvi vseh ostankov cementa smo preverili adhezijo, okluzijo in artikulacijske gibe (slike 11 in 12).

Klinični primer 2

Pri pregledu smo ugotovili, da sta restavraciji na zobeh 47 in 46 potreben popravila (slika 13). Po injekciji lokalnega anestetika in namestitvi gumijaste opne (isodam, Sigma Dental Systems) smo odstranili stare restavracije in karies. Uporaba

doc. dr. dent. med.

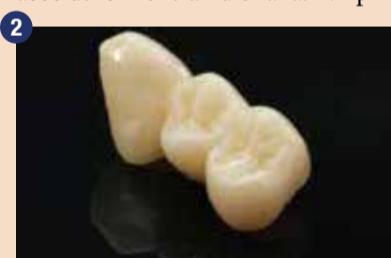
José Ignacio Zorzin

je leta 2009 magistriral iz stomatologije, tri leta pozneje pa doktoriral na Univerzi Friedrika Alexandra v Erlangen-Nürnbergu (Nemčija). Leta 2019 je na isti univerzi uspešno habilitiral.

Od leta 2009 deluje kot raziskovalec in zobozdravnik na Dentalni kliniki 1 (preventivno zobozdravstvo in parodontologija) na Univerzitetni bolnišnici v Erlangnu. Aktivno sodeluje v raziskavah in predava pri različnih predmetih, obenem pa je mentor magistrskim in doktorskim študentom. Za svoje raziskave o bulk-fil kompozitih je prejel številne nagrade. Je član različnih strokovnih združenj, kot so Deutsche Gesellschaft für Zahnerhaltung, Akademija za dentalne materiale in Mednarodno združenje za raziskave v zobozdravstvu (IADR), deluje pa tudi kot recenzent pri številnih znanstvenih revijah, kot so Dental Materials, Journal of Adhesive Dentistry in Clinical Oral Investigations.

Začasna restavracija od zuba 23 do 25.

Monolitni cirkonski mostiček, pripravljen na lepljenje.

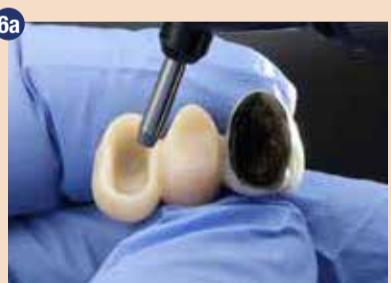
Opora zoba 23 in 25, temeljito očiščena.

Preizkušanje restavracije.

Notranje površine smo za vizualni nadzor označili s črnim vodooodpornim pisalom.

Po peskanju notranje površine je črnilo povsem izginilo.

Po peskanju notranje površine je črnilo povsem izginilo.

Cementiranje z univerzalnim samoadhezivnim smolnatim kompozitem G-CEM ONE (GC Europe).

Vstavitev mostička z močnim pritiskom.

Sekundno presvetljevanje odvečnega cementa, s čimer postane gumijast.

Odstranjevanje odvečnega cementa s sondom.

Okluzalni pogled po cementiranju.

Vestibularni pogled po cementiranju.

Poškodovani restavraciji na zobeh 46 in 47.

gumijaste opne ima v taki klinični situaciji številne prednosti: udobnejša je za pacienta, zmanjšuje tveganje za okužbo zobozdravstvene ekipe, omogoča boljši nadzor in pregled območja, zato lahko prihrani naš čas. Zaradi obsežne oro-vestibularne razširjenosti kavitet v zobeh smo se odločili za indirektno restavriranje s steklokeramičnimi restavracijami (slika 14). Na dentinske dele kavitet smo nanesli adheziv (G2-BOND Universal, GC Europe) v samojedkajočem načinu (slika 15), rahlo smo jih spihali in presvetlili s polimerizacijsko lučko (slika 16). Na koncu smo nanesli še kompozit (G-aenial Universal Injecta ble A3, GC Europe) ter tako preprečili podvise in nepravilnosti. Kaviteti sta bili pripravljeni (slika 17). Naredili smo odtis v dveh korakih in izdelali začasne inleje. Te smo, kot je opisano že zgoraj, že zgoraj, zalepili z začasnim cementom brez egenola (Freegenol) in jih očistili. Restavracije smo nato izdelali iz keramike za prešanje iz litijevega disilikata in jim dodali značaj (Initial LiSi Press, odtenek A3-

Po odstranitvi kavete in starih restavracij.

Nanašanje adheziva G2-BOND Universal v dveh korakih.

Inleji, izdelani iz Initial LiSi Press

Preizkušanje inlejev.

Restavracije smo jedkali s fluorovodikovo kislino.

Prepariranje površine restavracije za lepljenje z G-Multi PRIMERJEM.

Selektivno jedkanje sklenine.

Preparacije po jedkanju.

Nanašanje G-CEM ONE Adhesive Enhancing Primerja zagotavlja takojšnjo vezivno moč.

Preparacije so pripravljene na cementiranje.

Namestitev inleja.

Odstranjanje odvečnega cementa s sondom.

Presvetljevanje vseh margin.

Po finiširaju margin.

Takoj po odstranitvi gumijaste opne. Zobje so še vedno rahlo dehidrirani.

Presvetljevanje adheziva.

Po preparaciji kavitet za indirektno steklokeramično restavracijo.

MT in Initial IQ Lustre Pastes ONE, GC Europe; slika 18). Po odstranitvi začasnih restavracij smo kavite te-meljito očistili in preizkusili prileganje in estetiko končnih restavracij (slika 19). Pri tem je uporaba gumijaste opne obvezna za zmanjšanje tveganja naključne aspiracije in zaščite keramike pred škodo, če bi pacient ugriznil vajo, poleg že prej omenjenih prednosti, ki jih opna prinaša. Po preizkušanju smo adhezivne površine inlejev 20 sekund jedkali s 5 % fluorovodikovo kislino (IPC Ceramic Etching Gel, Ivoclar Vivadent; slika 20). Z jedkanjem smo ustvarili čisto površino z oprijemljivim mikro-reliefom. Da bi lažje združili hidrofilno steklokeramiko s precej hidrofobnim smolnatim cementom, smo jedkane površine silanizirali z univerzalnim primerjem (G-Multi PRIMER, GC Europe, slika 21). Po predhodni obdelavi restavracij smo skleninske površine

kavite vsaj 15 sekund jedkali s 35 % fosformim kislinskim gelom (slika 22), nato smo jih temeljito izprali z vodnim pršcem in jih osušili s komprimiranim zrakom (slika 23). Zradi steklokeramike in ne-(makro) oprijemljive preparacije smo lepljenje inlejev izvedli z univerzalnim samoadhezivnim smolnatim cementom v kombinaciji z ustreznim primerjem (G-CEM ONE in G-CEM ONE Adhesive Enhancing Primer, GC Europe). Primer smo z aplikator palčko nanesli na preparirane skleninske in dentinske površine (slika 24), pustili 10 sekund in nato 5 sekund sušili z največjim zračnim pritiskom (slika 25). V tem času smo zmanjšali delovno svetlobo in svetlobo v prostoru, da bi preprečili prezgodnje strjevanje univerzalnega samoadhezivnega smolnatega cementa. Adheziv Enhancing Primer vsebuje kemični iniciator za G-CEM ONE. Ko pride G-CEM

ONE v stik s primerjem, se reakcija strjevanja pospeši. Zato smo inlej najprej namestili na zob 47 (slika 26) in šele nato na zob 46. Po vstavitvi smo cement sekundno presvetljevali, kot je opisano zgoraj. Temeljito smo odstranili odvečni cement (slika 27) in nato dokončno presvetlili inleje s polimerizacijsko lučko (slika 28). Pred odstranitvijo gumijaste opne smo marge finiširali s polirnimi diskami (Sof-Lex, 3M) in polirnimi trakovi (Epitex, GC Europe) (slika 29). Po odstranitvi gumijaste opne smo preverili še artikulacijo in okluzijo (slika 30).

Zaključek

Predstavljena primera prikazujeta, kako lahko z univerzalnim samoadhezivnim smolnatim cementom cementiramo indirektne restavracije na samoadhezivni ali klasični način. Univerzalni samoadhezivni smolnati cement nam torej olajša adhezivno cementiranje pri vsakdanjem delu.

Avtor:

doc. dr. dent. med.
José Ignacio Zorzin, Nemčija

Obj.v GCget connected^{TM},
s privolj. avt. J.I. Zorzin

AD

Preprosto EDINSTVEN

G-CEM ONE™
Samoadhezivni
smolnati cement

Univerzalen

Zanesljiv

Za vse tehnike

Estetski

Preprost

GC EUROPE N.V.
East European Office-Slovenia
Ulica talcev 1a
3310 Žalec
Tel: 03/710-32-70
info.slovenia@gc.dental/sl-SI
<http://europe.gc.dental/sl-SI>

 Since 1921 100 years of Quality in Dental

Nova generacija večslojnih diskov

Bredent

ZrO₂ Multilayer je preteklost!

Diske z osupljivo naravno prelivajočimi se barvami in translucenostjo so proizvajalci iz Bredent - Dental Concept Systems poimenovali Luxor Z True Nature. S tem se želijo pokloniti simbolu lepote, egipčanski kraljici Nefretete. Njena neizumetnica podoba je še danes, več kot 3000 let po njenem času, predmet čaščenja za umetnike z najrazličnejšimi področji. Tako je postala glavna osebnost za naravno lepoto, ki jo nudi Luxor Z True Nature in čaka na to, da jo boste vi obudili k življenju!

Luxor Z True Nature je – poenostavljeno rečeno – večplastni cirkon, v katerem se plasti prelivajo med seboj in je primeren za vse indikacije. Navdušuje predvsem s sledečimi lastnostmi:

- Barvne, trdnostne in translucentne stopnje brez prehodov.
- Upogibna trdnost $\geq 1100 \text{ MPa}$ v cervicalnem predelu in $\geq 750 \text{ MPa}$ v višjem incizalnem predelu.
- Naravna prosojnost, ki, izmerjena z na trgu običajnimi vrednostmi prosojnosti, znaša od 40-45 % cervicalno do 50-55 % incizalno. Pri tem se vrednosti v % nekoliko razlikujejo glede na izbrano barvo.
- Na voljo so v klasičnih barvah po Vitinem barvnem ključu od A1 do D4 in bleach, vse v 7 debelih.

do D4 in bleach, vse v 7 debelih.

V Bredent - Dental Concept Systems pravijo: Naravna lepota je naše skupno rokodelstvo! Naš prispevek je **True Nature**, vsak posamezen izdelek pa se bo v vaših večih rokah spremenil v pravo naravo.

Takšen bi cirkonov dioksid moral biti že od nekdaj!

Končno so tu naravni, brezstopenjski prehodi in sicer v vseh treh kategorijah, ki so bistvene za naraven videz: v barvi, prosojnosti in trdnosti. Z le dvema različicama produkta je pokritih vsaj 95 % indikacij uporabe.

Luxor Z True Nature za monolitska dela in **Luxor Z Frame** za fasetirana ogrodja povsem zadoščata.

Čas, ko so tehniki morali paziti na razne omejitve različnih produktov, je končno mimo, kajti linija Luxor Z nudi maksimalno estetske rezultate z neomejenimi indikacijami. Veliko bolj preprosta in, lahko bi rekli, čisto samoumevna je obenem še izbira pravega barvnega odtenka v barvni shemi klasičnih barv A1-D4 in bleach. Pri tem pogosto zadošča že samo glaziranje.

Najnovejša generacija materialov zagotavlja uravnoveženo sintranje

Luxor Z True Nature se ne razteza! Razteg sodi med velike in nadležne nevarnosti pri večslojni tehniki, kjer se med postopkom sintranja različne generacije prahu različno pretvarjajo.

Luxor Z True Nature je narejen iz najnovejše, 5. generacije izhodiščne-

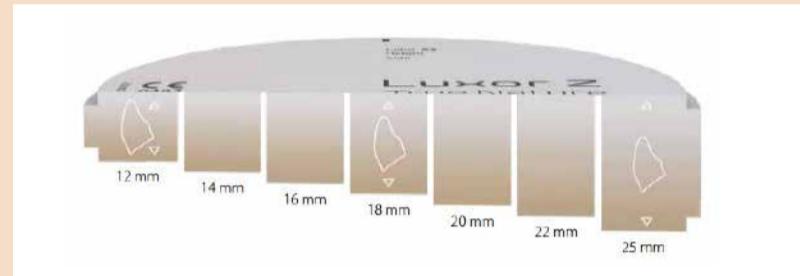
ga materiala Tosoh® in v povezavi s posebej razvito proizvodno tehniko zagotavlja vrhunski izdelek.

Rezultat:

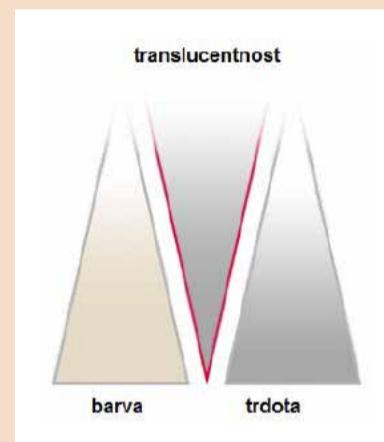
Delo brez raztega tudi pri oskrbah celotnega zasnovega loka z optimalno estetiko.

Luxor Z True Nature in Luxor Z True Frame nudita novo svobodo!

Luxor Z je na voljo v 7 različnih debelinah, da lahko svoje delo znotraj gradientov svobodno in varno optimálno pozicionirate glede na okluzijsko sagitalno krivuljo.

Tehnologija naravnih gradientov omogoča edinstvene poteke v vseh treh kategorijah!

Posebej v ta namen razvit proizvodni postopek omogoča učinek 'True Nature' pri barvi, prosojnosti in trdnosti. Oblikujte svoje estetsko delo z najnovejšo tehnologijo in kakovostnimi materiali.

Večslojnost je dejansko že preteklost!

Vaša umetniška želja bo tehnološko uresničena.

Z **Luxor Z True Nature** doživite optimalni občutek estetike.

Sloji v Luksor Z True Nature v polnosteni inicirajo tehniko ročnega nanosa fasetirnih materialov:

- v cervicalnem delu neprosojnost, s katero prekrivajo cervicalni del krna
- v dentalnem delu zuba vse večja globina, prosojnost in estetika za pravilni barvni učinek,
- v incizalnem delu živahnina in naravna translucentnost.

Najnovejši proizvodni postopek za brezhibne izdelke in optimalno kotno stabilnost!

Luxor Z: izjemno kotno stabilen

Diske z vseh strani enakomerno stisnejo z izjemno visokim izostatičnim tlakom, da tako zagotovijo izvrstno kotno stabilnost, ki prispeva k sposobnosti sintranja brez upogiba ter tako dodatno optimira tehnologijo naravnih gradientov.

Prednosti za vas:

- tanko stekajoči se robovi,
- ostri in natančni poteki robov,
- ne glede na pozicioniranje objekta znotraj diska je rezultat povsod enak.

Luxor Z Frame: najboljša osnova za individualno lepoto!

Luxor Z Frame izdelujejo po enakem proizvodnem postopku kot True Nature, tako da nudi enako svobodo in zanesljivost izdelkov v tehnologiji rezkanja.

Luxor Z Frame je stabilen ($>1050 \text{ MPa}$ predhodno pobaran in $>1100 \text{ MPa}$ v beli različici), se prav tako ne razteza kot True Nature in nudi izjemno kotno stabilnost.

tako ne razteza kot True Nature in nudi izjemno kotno stabilnost.

Luxor Z Frame je kompatibilen z vsemi keramikami na tržišču ali masami 'Stain and Glaze', ki so primerne za cirkonov dioksid.

Z materialoma **Luxor Z True Nature in Frame** tako z dvema različi-

cama enega proizvoda pokrijete vse zahteve estetskih del CAD/CAM.

V Sloveniji lahko izdelke naročite pri podjetju Bredent, d.o.o. v Ljubljani. [\[link\]](#)

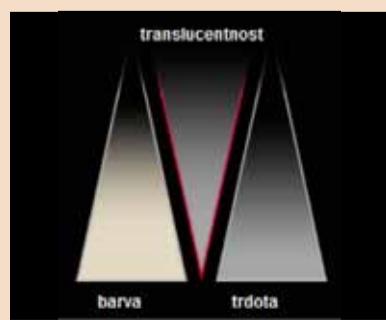
Avtor:
Bredent,
Slovenija

Baryna natančnost v vseh standardnih baryah od A1 do D4 in bleach različici.

Luxor Z True Nature: barve od A1 do A4.

Naravni, pristni, brezstopenjski prehodi barv, prosojnosti in trdnosti. Brez raztega, brez omejitev indikacij.

Primer dela v okluziji - rahlo individualizirano, brez cut-backa, samo glazirano, brez omejitev indikacij.

LUXOR Z

True Nature

ZrO₂ Multilayer je preteklost!

Osupljivo naravna,
prelivajoča se

- Barva
- Translucenca
- Trdnost

brez zvijanja
primeren za vse indikacije

Predstavitev Zlatarne Celje na svetovni razstavi EXPO2020 v Dubaju

Lidija Grobelšek, Peter Majerič, Rebeka Rudolf

Slika 1: Predstavitev nanodelcev zlata

Na svetovni razstavi EXPO 2020 v Dubaju v Združenih arabskih emiratih se pod sloganom »Povezovanje idej za prihodnost« predstavlja več kot 190 držav, zaradi česar se je dogodka že sedaj oprijel sloves razstava presežkov. Organizatorji v šestih mesecih, med 1. oktobrom 2021 in 10. aprilom 2022, pričakujejo več kot 25 milijonov obiskovalcev z vsega sveta. Svetovna razstava EXPO je prvič v svoji zgodovini locirana v državah MEASA (Srednji vzhod, Afrika in Južna

Azija) ter po besedah organizatorjev predstavlja vrata v svet in na trg, kjer živi kar 3,2 milijarde prebivalstva. Prizorišče razstave je sestavljeno iz treh vsebinskih in arhitekturnih segmentov, ki predstavljajo tri ključne teme letošnje razstave: trajnost, mobilnost in priložnosti.

Slovenija se v Dubaju predstavlja z geslom Slovenia, Green and Smart

»nadaljevanje na 7. strani«

Slab glikemični nadzor povzroča izgubo zob v srednjih letih

Dental Tribune International

ŌTSU, Japonska: v največji tovrstni študiji doslej so japonski raziskovalci proučevali povezavo med glikemičnim nadzorom in izgubo naravnih zob. Ugotovili so, da ljudje z višjimi vrednostmi glikoziliranega hemoglobina A1c (HbA1c) in povišano ravnjo krvnega sladkorja med stradanjem (KS), torej indeksoma slabega glikemičnega nadzora, pogosteje izgubljajo zobe.

Dr. Katsutaro Morino, eden od raziskovalcev in profesorjev na Oddelku za diabetologijo, endokrinologijo, nefrologijo in nevrologijo na Univerzi za medicinsko znanost v Shigi je za Dental Tribune International dejal: »Veliko drugih raziskav je že dokazovalo povezavo med diabetosom in parodontalno boleznjijo ter tveganjem za izgubo zob. Želeli smo si raziskati, kdo so primerni kandidati za intervencijo. Pomembno se nam je zdelo analizirati podatke iz resničnega svetana relativno velikem številu ljudi, da bi pojasnili, kako raven krvnega sladkorja v krvi med stradanjem in vrednost HbA1c vplivajo na izgubo zob v različnih starostnih skupinah.«

V obsežni študiji so raziskovalci proučili zdravstveno dokumentacijo in podatke iz zdravstveno-zavarovalniških zahtevkov 233.567 pacientov med leti 2015 in 2016. Paciente, stare med 20 in 70 let, so razdelili v pet starostnih skupin po deset let, nato pa še v pet skupin glede na njihovo vrednostjo HbA1c in tri skupine glede na raven KS. Nato so primerjali število naravnih zob med skupinami.

Ugotovili so, da imajo ljudje s povišano ravnjo KS večje tveganje za izgubo zob med 40. in 69. letom v primerjavi s pacienti z normalno vrednostjo KS. Na podlagi rezultatov sta dr. Morino in njegov kolega prof. Hiroši Maegava

poudarila, da so najbolj ogroženi pacienti s povečanim tveganjem, ki so hkrati tudi kadiči. Ljudem z diagnozo sladkorne bolezni ali motene tolerance za glukozo zato svetujeta, naj izboljšajo svoj glikemični nadzor in hodijo na redne kontrole k izbranemu zobozdravniku, pacienti z visokimi vrednostmi krvnega sladkorja pa naj bodo zelo pozorni na preventivno oralno oskrbo za zaščito pred izgubo zob. V neki drugi raziskavi, v kateri so uporabili iste podatke, je skupina s povišano ravnjo HbA1c (večjo od 7 %) pogosteje izgubljala zobe, posebej molarje.

O tem, kako lahko zobozdravniki uporabijo odkritja v svoji klinični

praksi, je dr. Morino dejal: »Ker gre za presečno raziskavo, interpretacija kavzalnosti zahteva nekaj previdnosti. Kljub temu menim, da smo ponovno dokazali nujnost prenehanja kajenja, saj lahko s spremembijo življenjskega sloga, skrbjo za oralno higieno in glikemičnim nadzorom od mladih nog preprečimo izgubo zob pozneje v življenju. Prepričan sem, da lahko zobozdravniki v sodelovanju s specialisti interne medicine pomagajo preprečiti povezane bolezni in izboljšajo kakovost življenja ljudi.«

Raziskava z naslovom »Glycemic control and number of natural teeth: Analysis of cross-sectional Japanese employment-based dental insurance claims and medical check-up data«, je bila 28. avgusta 2021 objavljena reviji *Diabetology International*. ■

Avtor:
Dental Tribune International

slika: Dental Tribune International

DENTAL TRIBUNE

The World's Dental Newspaper • Slovenian Edition

align	Align Technology Switzerland GmbH	11
bredent	BREDENT, d.o.o.	5
curaden	Curaden A.G.	16
GC	GC EUROPE N.V.	1, 3, 13
Interdent	Interdent	14, 15
Ivoclar vivadent	Ivoclar, AG	9
ZLATARNA CELJE	Zlatarna Celje, d.o.o.	7

Abecedni seznam oglaševalcev

vse fotografije: Zlatarna Celje

Experience, s čimer poudarjamo trajnostno, sodobno in ustvarjalno plat našega značaja. Svetovno javnost nagovarjamo z zgodbami, ki govorijo o edinstvenem prepletu neokrnjene narave, znanja, inovacij in prebojnega gospodarstva. Slovenija v Dubaju simbolizira zeleno srce Evrope in obiskovalce nagovarja z avtentičnimi podobami ter vrhunskimi multimedijijskimi predstavitevami, ki obiskovalce za nekaj časa prestavijo v tiste kotičke naše dežele, na katere smo še posebej ponosni. Na vsakem koraku obiskovalcem ponujamo dobre razloge za odkrivanje Slovenije in pošljamo sporočila, ki bodo svet v prihodnosti zagotovo spreminala na bolje. Zlatarna Celje se je na svetovni razstavi Expo 2020 predstavila v terminu 21.11. – 27.11.2021 in to v tematskem tednu »Tovarne prihodnosti in razvoj materialov«. V sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije je v poslovni delegaciji Naredni materiali za zeleno prihodnost izvedla predavanje z naslovom Gold Nanoparticles as a Tool of the Future (Nanodelci zlata kot orodje prihodnosti). V okviru predavanja so bili predstavljeni nanodelci zlata, ki jih je Zlatarna Celje razvila do TRL 6 nivoja, tako da jih je zdaj mogoče uporabiti že v različnih končnih produktih.

V poslovnem delu slovenskega paviljona in na Trgu Evrope slovenskega paviljona smo zato za obiskovalce izvajali predstavitev novih krem, ki vsebujejo nanodelce zlata in korekcjskih oziroma sončnih očal, ki imajo v lečah prav tako vgrajene nanodelce zlata. Navedene izdelke razvija, proizvaja in testira globalno podjetje Zepter International, pri čemer je predviden vstop novih produktov na osnovi nanodelcev zlata na globalno tržišče konec leta 2022.

Agencija Spirit je za vsa podjetja, ki so se predstavila v okviru »Tovarne prihodnosti in razvoja materialov«, pripravila predstavitevni katalog partnerskih podjetij, ki ga je mogoče pregledati na spletni strani www.expo2020slovenia.si, pod dogodki Tovarne prihodnosti in razvoj materialov, ali na povezavi: <https://shorturl.at/qHKV2>. Zlatarna Celje se je na Expo 2020 predstavljala v slovenskem paviljonu tudi kot edini proizvajalec zlitin na osnovi plemenitih kovin, s tradicijo preko 170 let. V svojih strokovnih, promocijskih in splošnih prestavivah za obiskovalce je prikazovala uporabo zlitin zlata ne samo za izdelavo nakita, ampak tudi za uporabo v stomatologiji, kjer so tovrstne zlitine ciljno namenjene za izdelavo zobno-protetičnih konstrukcij. Predstavitev so vključevale prikaz rezultatov razvojno raziskovalnih projektov in znanstvenih dosegov, ki so bili realizirani v Zlatarni Celje v zadnjih 15 letih. Opravljeno raziskovalno delo in vse promocijske aktivnosti na Expo 2020 pod okriljem Zlatarne Celje prispevajo k svetovni zakladnici znanja, ne samo na nivoju nanotehnologije, ampak tudi na področju uvajanja novih oziroma na prednih tehnologij, ki jih je Evropska komisija prepoznala kot eno izmed prioriteta razvoja (Future and Emerging Technologies). To pa posledično predstavlja tudi pot k dvigu razumevanja in razvoju ključnih obstoječih tehnologij (KET – Key Enabling Technologies).

Zlati nanodelci so zaradi svojih lastnosti zanimivi za raziskave na področju medicine in dentalne medicine. Te lastnosti običajno niso primerljive z lastnostmi istih materialov večjih dimenzij. Z vgrajevanjem teh delcev v običajna orodja in pripomočke pridobimo dodatne funkcije in izboljšave storitev, ki jih omogočajo nanodelci. Trenutno zato poteka veliko raziskav z uporabo nanodelcev v najrazličnejših izdelkih. S širšim sprejetjem zlatih nanodelcev v medicinske izdelke lahko pričakujemo porast uporabe izdelkov z vgrajenimi nanodelci tudi v zdravstvu, od zobnih past in raztopin, pripomočkov in orodij, do protetičnih materialov in zobnih zlitin. Razvoj Zlatarne Celje d.o.o. na tem področju je usmerjen na plemenite kovine – zlate nanodelce v skladu s poznavanjem procesov pri obdelavi in proizvodnji plemenitih dentalnih zlitin z dolgoletno tradicijo, zanesljivo ter varno uporabo v ustih pacientov. Pacienti lahko tudi sami izberejo dentalne zlitine za svoje protetične konstrukcije po posvetu s stomatologom ali zobnim tehnikom. Dentalne zlitine lahko kupijo preko spleta na www.aurodent.si, na tel. št. 03/42-67-137 ali preko elektronske pošte zc.aurodent@zlatarnacelje.si. Po izdelavi protetične

konstrukcije se viški dentalne zlitine vrnejo pacientu, ki jih lahko pacient prinese v odkup v prodajalne Zlatarne Celje ali v trgovino v Ljubljani na Resljevi ulici 20. Zlatarna Celje d.o.o. prav tako odkupuje stare krone in mostičke iz plemenitih dentalnih zlitin, ki so bili pacientu

predhodno odstranjeni iz ust pred vgraditvijo novega protetičnega nadomestka. Aktualni cenik odkupa dentalnih zlitin Zlatarne Celje d.o.o. se nahaja na http://www.odkup-zlata.si/daily_prices.asp?lang=si&k=Zlitina.

Avtorji:
Lidija Grobelšek,
Peter Majerič, Rebeka Rudolf
Zlatarna Celje d.o.o., Kersnikova ul.
19, 3000 Celje, Slovenija
Univerza v Mariboru, Fakulteta za
strojništvo, Smetanova ul. 17, 20000
Maribor, Slovenija
AD

ODKUP ODPADNIH DENTALNIH ZLITIN

www.odkup-zlata.si

Dentalne zlitine odkupujemo:

- v poslovalnici Aurodent, Resljeva 20, 1000 Ljubljana
- v vseh prodajalnah z nakitom Zlatarne Celje
- po pošti na naš naslov, Kersnikova 19, 3000 Celje
- informacije: 051 455 509

POMEMBNO! Zaradi situacije z epidemijo Covid 19, zagotavljanja ustrezne higiene in zaščite zaposlenih pri rokovanju z odpadnimi dentalnimi zlitinami v odkup sprejemamo samo OČIŠČENE in SUHE odpadne dentalne zlitine (brez zob, tkiv, krvi, sline in tekočine).

AURO DENT
ZLATARNA CELJE

Zlatarna Celje d.o.o., Kersnikova 19, 3000 Celje, +386 3 42 67 137, zc.aurodent@zlatarnacelje.si

Zanesljiva metoda za cementiranje keramičnih lusk

Roberto Carlos Tello Torres¹

Doseganje najbolj popolnega možnega adhezivnega cementiranja za keramične restavracije je odvisno od kombinacije idealnega materiala za cementiranje in ustreznega postopka uporabe. Samo na ta način lahko pridemo do trpežnih estetskih rezultatov.

Adhezivni kompozitni cementi se uporabljajo za trajno cementiranje keramičnih restavracij. Zaradi trenda minimalno invazivnih metod zdravljenja današnji smolni cementi izpolnjujejo pomembne dodatne funkcije: vzpostaviti moreno vez med restavracijo in minimalno preparirano zob-

no strukturo. Pogosto se vstavijo samo fragmentne keramične restavracije ali ultra tanke luske. Ker se uporabljajo restavracije z vse tanjšo keramiko, je pomembno poskrbeti, da material za cementiranje nima negativnega učinka na estetski rezultat. V nekaterih primerih se lahko uporabi celo barvno ustrezen kompozitni cement, da postane restavracija bolj podobna želeni barvi zoba.

Zobozdravnik je odgovoren za postopek cementiranja, zato se mora zavedati prednosti in slabosti posameznih materialov ter njihovih indikacij. Smolni cementi so se

z leti konstantno dodatno razvijali, tako da so adhezivni kompozitni cementi postali sestavni del današnjega restavracijskega zobozdravstva.

Večnamenska uporaba

Variolink® Esthetic je na voljo verzijah LC (svetlobno strjevanje) in DC (dvojno strjevanje) ter učinkovito kombinira koristne lastnosti predhodnega izdelka, poleg tega pa se je področje uporabe materiala Variolink Esthetic razširilo, tako da vključuje številne klinične indikacije. Delovni čas se je optimiziral, odvečni material

se lahko odstrani primerno hitro. Obenem lahko izdelek, ki ga odlikuje idealna konsistenco, namesto brez napora ali napetosti.

Verzija LC je primerna za transluzentne steklo-keramične restavracije debeline največ 2 mm. Verzija za dvojno strjevanje Variolink Esthetic DC se mora uporabiti, če je restavracija debelejša ali izdelana iz manj transluzentnega steklo-keramičnega materiala.

Koristna je dobra komunikacija z zobotehnikom. Zobozdravnik mora namreč poznati ne le barvo, ampak tudi translucencijo in opačnost ingota, ki se uporabi za keramično restavracijo. Te informacije so v pomoč pri izbiri ustreznega kompozitnega cementa.

Estetske zahteve

Idealno bi moral adhezivni kompozitni cement za dolgo ohraniti svoje estetske lastnosti. Do nedavnega je bila estetska stabilnost težava kompozitnih cementov, nagnjenih k razbarvanju zaradi terciarnih aminov, ki so jih vsebovali. Variolink Esthetic je adhezivni kompozitni cement, ki ni sestavljen iz terciarnih aminov. To mu zagotavlja trpežno stabilno barvo. Verzija LC se odrazi v nevtralnem barvnem učinku, ki popolnoma "zakrije" keramično restavracijo in poskrbi za prepričljiv kameleonski učinek.

Rentgenska diagnostika

Odstranitev odvečnega materiala je naslednji iziv, s katerim se srečamo pri tehniki adhezivnega cementiranja. Material, ki nemarimo ostane na zolu, lahko povzroči umik dlesni. Zaradi svoje radiopačnosti Variolink Esthetic olajša rentgensko identifikacijo ostankov cementa, ki jih je težko opaziti s prostim očesom. Izdelek podpira tudi dolgoročno zatesnitve ali korekcijo klinično povzročenih nepravilnih prilagoditev.

Združljivost

Uporaba visokokakovostnega keramičnega materiala (npr. IPS e.max®) za izdelavo restavracije in vrhunskega adhezivnega kompozitnega cementa je izhodišče za doseganje izjemnih estetskih rezultatov. Variolink Esthetic je združljiv z materialom AdheSe Universal, ki se lahko uporablja na sklenini in dentinu pri vseh tehnikah jedkanja: selektivnem jedkanju, totalnem jedkanju (jedkanju in spiranju) ter samojedkanju. Adheziv je treba 20 sekund temeljito vtirati v zobno strukturo, nato ga razpršiti in 10 sekund polimerizirati. Ta postopek ne vpliva na natančnost prileganja restavracije, saj pri njem nastane zgolj ultra tank film debeline 10 µm.

Poročilo o primeru

29-letna pacientka je obiskala našo ordinacijo zaradi zamenjave restavracij na zobeh 11 in 21 (slika 1). Na restavracijah smo opazili očitno razbarvanje in deformacijo. Za postavitev točne diagnoze smo se lotili ugotavljanja dejanskega obsega površine restavracije. V ta namen je priporočljivo uporabiti fotografije, narejene s polarizacijskim filterom (polarizirano svetlobo).

Za akutno zdravljenje so bili zobe izolirani z gumijasto opno, nato je bil odstranjen sekundarni karies (slika 2). Za zaščito dentina in pulpe je bila na zolu 21 uporabljen podloga za kavitete (Vivaglass® Liner). Za dodatno zaščito smo nanesli adheziv – AdheSe Universal – in tanek kompozitni sloj materiala IPS Empress Direct® Color A1 Dentin. Po zaključku začetnega zdravljenja smo zob polirali (slika 3). Odstranili smo gumijasto opno in namestili retrakcijski trak za odvzem odtisa (slika 4). Pred namestitvijo začasnih restavracij je bila določena barva dentina. Nato je sledil posvet z zobotehnikom. Odločili smo se za izdelavo stalnih restavracij z uporabo ingotov IPS e.max Press LT (nizka translucenca) in barve BL4. Ta barva je bila idealna za prekritje temnega ozadja, ki je bilo posledica razmika med zoboma. Poleg tega je bilo sklenjeno, da se incizalno območje nanese s slojevalno keramiko IPS e.max Ceram (slika 5).

Pri drugem obisku ordinacije so bile keramične restavracije pripravljene za namestitev. Po odstranitvi začasnih restavracij so bili preparirani zobi očiščeni, sledilo je intraoralno

Razbarvani kompozitni restavraciji 20 na zobeh 11 in 21.

Restavriranje kavite po odstranitvi restavracije in karioznega tkiva na zolu 21.

Poliranje zoba po začetnem zdravljenju.

Preparirana zoba z nameščenim retrakcijskim trakom, pripravljena za jemanje odtisa.

V laboratoriju izdelani steklo-keramični luski.

Pomerjanje s pasto za pomerjanje (v barvi "neutral").

